

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Житомирського державного
університету імені Івана Франка

_____ П. Ю. Саух

«22» квітня 2016 р.

Положення

про порядок реалізації студентами
Житомирського державного університету
імені Івана Франка
права на вільний вибір навчальних дисциплін

Розглянуто та затверджено
на засіданні вченої ради
Житомирського державного
університету імені Івана Франка
протокол № 9 від 22.04. 2016р.

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок реалізації студентами
Житомирського державного університету імені Івана Франка
права на вільний вибір навчальних дисциплін

1. Загальні положення

1.1. Положення забезпечує реалізацію студентами Житомирського державного університету імені Івана Франка (далі - Університет) права на вибір навчальних дисциплін, передбаченого Законом України «Про вищу освіту» та Положення про організацію освітнього процесу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка

1.2. Це Положення забезпечує умови для процедури формування та доведення до відома студентів переліку навчальних дисциплін (блоків) вільного вибору, здійснення вибору студентами навчальних дисциплін із переліку та організації подальшого вивчення обраних дисциплін.

1.3. Вивчення вибіркового дисциплін розпочинається з другого курсу.

1.4. Вибір студентом навчальних дисциплін в обсязі, що складає не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, створює умови для досягнення ним наступних цілей:

- поглибити професійні знання в межах обраної освітньої програми та здобути додаткові спеціальні професійні компетентності, у тому числі із здобуттям додаткової кваліфікації.

- поглибити свої знання та здобути додаткові загальні і загально-професійні компетентності в межах спеціальності або споріднених спеціальностей;

- ознайомитись із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань та розширити або поглибити результати навчання за загальними компетентностями.

1.4. Дія цього Положення поширюється на студентів, які вступили на навчання, починаючи з 1 вересня 2015 року, і навчаються за навчальними планами, укладеними із урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», наказу МОН України від 26 січня 2015 року №47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік».

Студенти, які вступили на навчання до 2015 року, можливість обрати початкові дисципліни реалізують у межах передбачених навчальними планами, за якими вони навчаються.

2. Методичне забезпечення організації вибору студентом навчальних дисциплін та регуляторні заходи

2.1. Університет несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які пропонуються студентам для реалізації ними права вільного вибору.

2.2. У відповідності до сформульованих цілей студенту пропонується реалізовувати свій вибір шляхом:

2.2.1. Вибору з варіативної складової дисциплін (дисципліни за вибором студента) навчального плану програми, на якій студент навчається:

2.2.1.1. Вибір блоку дисциплін за вибором студента, який включає переважно фахові дисципліни, що визначають підготовку студента в межах обраної освітньої програми. Досягнення передбачених за блоком результатів навчання на визначеному рівні може бути підставою для рішення Екзаменаційної комісії про присвоєння студенту додаткової кваліфікації. Якщо студент обрав блок, він має прослухати всі дисципліни, що включені до даного блоку.

2.2.1.2. Одночасний вибір вказаної кількості дисциплін із блоку, який включає переважно фахові (для обраної освітньої програми) дисципліни, що дозволяє досягнути поглибленого рівня знань і вмінь в окремих розділах майбутнього фаху.

2.2.1.3. Вибір однієї дисципліни із переліку - студенту пропонується на семестр перелік із кількох дисциплін, із яких він обирає одну.

2.2.2. Вибору із блоку вибору факультету/інституту або блоку обов'язкових дисциплін іншої освітньої програми того ж освітнього рівня.

2.2.3. Вибору із блоку вибору студента навчального плану іншої освітньої програми іншого освітнього рівня. При цьому присвоєння будь-яких додаткових кваліфікацій не відбувається. Необхідною умовою є погодження декана/директора факультету/інституту, на якому навчається студент - якщо обрано дисципліну нижчого освітнього рівня, або декана/директора факультету/інституту, на якому реалізується навчальна програма, із якої обрано дисципліну (дисципліни) вищого освітнього рівня.

У випадку вибору студентом блоку дисциплін із навчального плану іншої спеціальності (освітньої програми) передбачена його основним навчальним планом і програмою додаткова кваліфікація йому не присвоюється.

2.2.4. Вибору навчальних дисциплін в іншому ВНЗ при реалізації студентом права на академічну мобільність.

2.3. Студентові може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий вибір у наступних випадках:

2.3.1. Якщо кількість студентів, які обрали навчальну дисципліну чи блок навчальних дисциплін, перевищує максимальну чисельність, встановлену відповідним факультетом (інститутом).

2.3.2. Якщо кількість студентів, які обрали дисципліну або блок навчальних дисциплін, є меншою за встановлені в Університеті мінімуми.

2.3.3. Якщо наслідком його вибору навчальної дисципліни є перевищення встановленого максимуму кількості навчальних дисциплін, які студент може опанувати одночасно та/або кількості підсумкових (семестрових) форм контролю;

2.4. У випадку, якщо студенту відмовлено у здійсненому ним виборі із причин, позначених у пункті 2.3. йому надається можливість здійснити повторний вибір із переліку дисциплін, блоків.

2.5. Обрані студентом навчальні дисципліни або блоки, пакети дисциплін є невід'ємною складовою індивідуального навчального плану

студента. Невиконання будь-якої з позицій індивідуального навчального плану є академічною заборгованістю.

2.6. Якщо студент у встановлені терміни без поважних причин не скористався своїм правом вибору навчальної дисципліни блоку дисциплін, відповідні позиції його індивідуального навчального плану визначаються за пропозиціями деканату / дирекції і затверджуються розпорядженням декана/директора. Відмова студента виконувати сформований таким чином навчальний план є грубим порушенням навчальної дисципліни і студент відраховується з Університету за невиконання навчального плану.

2.7. За результатами реалізації права студента на вільний вибір до його індивідуального навчального плану мають бути включені види навчального навантаження, сукупний (обов'язкової і вибіркової складової разом) обсяг яких (у кредитах ЄКТС) дозволяє зарахування виконання річного навчального плану (60 кредитів ЄКТС за денною формою навчання) і переведення на наступний курс або допуск до підсумкової атестації.

2.8. Сукупний обсяг обов'язкової і вибіркової складових індивідуального навчального плану студента, незалежно від шляхів реалізації права на вільний вибір дисциплін, повинен відповідати вказаному в освітній програмі, за якою навчається студент.

3. Порядок вибору студентами навчальних дисциплін

3.1. Терміни проведення процедур вибору студентами навчальних дисциплін визначаються із необхідності своєчасного (для планування та організації освітнього процесу, його методичного і кадрового забезпечення) формування контингенту студентів у групах і потоках.

3.2. Здійснення вибору предметів студентами відбувається у такій послідовності:

– деканат факультету на початку поточного навчального року (до кінця жовтня місяця) доводить до відома студентів комплект матеріалів довідкового характеру, складовими якого є перелік дисциплін вільного вибору (за циклами дисциплін у розрізі навчальних років/семестрів), відповідно до навчального плану, та анотації, презентацій цих дисциплін, підготовлені відповідними кафедрами;

– студенти, після ознайомлення із запропонованими їм матеріалами до 1 березня кожного навчального року здійснюють свій вибір з використанням спеціально розробленої електронної програми, яка одночасно генерує письмовий варіант заяви, який за підписом студента здається в деканат / дирекцію;

– деканати (дирекції) до 10 березня організують роботу з формування списків академічних груп для вивчення певних вибіркових дисциплін та передають інформацію до навчального відділу;

– узагальнена інформація про вибір студентами вибіркових дисциплін, яка має бути зосереджена в навчальному відділі, є підставою для розрахунку навантаження на навчальний рік для відповідних кафедр.